

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 453/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen suomalaisen kulttuuriperinnön tukemisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jussi Wihosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 453/2019 vp:

Pitääkö hallitus suomalaista kulttuuriperintöä tärkeänä,

miten hallitus aikoo tukea suomalaisen kulttuuriperinnön opetusta kouluissa ja

miten hallitus aikoo edistää suomalaisen kulttuuriperinnön opetusta maahanmuuttajataustaisille oppilaille?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kulttuuriperintö on yhteinen voimavaramme ja rikkautemme. Vastuu siitä kuuluu perustuslain mukaan kaikille. Kulttuuriperinnön säilyttäminen, vaaliminen ja esille tuominen on tärkeää tapahtumien ja ilmiöiden syy- ja seuraussuhteiden ymmärtämiselle, identiteettien muodostumiselle sekä yhteisöjen jatkuvuuden turvaamiselle. Kulttuuriperintö ei kuitenkaan ole muuttumaton ja tarkkarajainen kokonaisuus. Se muuttuu ajassa saaden uusia merkityksiä ja ilmenemismuotoja. Myös suomalaisena pidetty kulttuuriperintö on syntynyt ihmisten, yhteisöjen ja kulttuurien vuorovaikutuksena.

On tärkeää, että jokainen lapsi saa koulusta aineksia rakentaa omaa identiteettiään ja hahmottaa Suomen ja maailman kulttuuriperinnön rikasta kokonaisuutta. Kyky ymmärtää, kommunikoida ja toimia yhdessä huolimatta eroistamme on tulevaisuuden mahdollisuus. Sen kehittymistä voidaan edistää tarjoamalla kouluissa mahdollisuuksia tutustua monipuolisesti sekä suomalaisiin perinteisiin ja tapoihin, että tekemällä näkyväksi yhteiskuntamme kulttuurista moninaisuutta.

Perusopetuksen valtakunnallisista tavoitteista säädetyn valtioneuvoston asetuksen (422/2012) 2 §:n mukaisesti opetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuunkykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Opetus edistää kulttuurien sekä aatteellisten, maailmankatsomuksellisten ja uskonnollisten, kuten kristillisten, perinteiden sekä länsimaisen humanismin perinteen tuntemista ja ymmärtämistä. Opetuksella ja kasvatuksella edistetään elämän, ihmisarvon loukkaamattomuuden, ihmisoikeuksien, luonnon ja toisten ihmisten kunnioittamista.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 453/2019 vp

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaisesti perusopetus rakentuu moninaiselle suomalaiselle kulttuuriperinnölle. Se on muodostunut ja muotoutuu eri kulttuureiden vuorovaikutuksessa. Opetus tukee oppilaiden oman kulttuuri-identiteetin rakentumista ja kasvua aktiivisiksi toimijoiksi omassa kulttuurissaan ja yhteisössään sekä kiinnostusta muita kulttuureita kohtaan. Samalla opetus vahvistaa luovuutta ja kulttuurisen moninaisuuden kunnioitusta, edistää vuorovaikutusta kulttuurien sisällä ja niiden välillä ja luo siten pohjaa kulttuurisesti kestäväälle kehitykselle.

Eri kulttuuri- ja kielitaustoista tulevat ihmiset kohtaavat toisensa perusopetuksessa ja tutustuvat monenlaisiin tapoihin, yhteisöllisiin käytäntöihin ja katsomuksiin. Asioita opitaan näkemään toisten elämäntilanteista ja olosuhteista käsin. Oppiminen yhdessä yli kieli-, kulttuuri-, uskonto- ja katsomusrajojen luo edellytyksiä aidolle vuorovaikutukselle ja yhteisöllisyydelle. Perusopetus antaa perustan ihmisoikeuksia kunnioittavaan maailmankansalaisuuteen ja rohkaisee toimimaan myönteisten muutosten puolesta.

Perusopetuksessa oppilaat oppivat tuntemaan ja arvostamaan elinympäristöään ja sen kulttuuriperintöä sekä myös omia sosiaalisia, kulttuurisia, uskonnollisia, katsomuksellisia ja kielellisiä juuriaan. Kouluyhteisössä ja koulun ulkopuolella tehtävässä yhteistyössä oppilaat oppivat havaitsemaan kulttuurisia erityispiirteitä ja toimimaan joustavasti eri ympäristöissä. Heitä kasvatetaan kohtaamaan arvostavasti muita ihmisiä sekä noudattamaan hyviä tapoja. Oppilaat saavat mahdollisuuksia kokea ja tulkita taidetta, kulttuuria ja kulttuuriperintöä. He oppivat myös välittämään, muokkaamaan ja luomaan kulttuuria ja perinteitä ja huomaamaan niiden merkityksen hyvinvoinnille. Kulttuuristen elementtien voidaan katsoa olevan olennainen osa koulujen juhlia. Perusopetus on oppilaita uskonnollisesti, katsomuksellisesti ja puoluepoliittisesti sitouttamatonta.

Kunta voi järjestää maahanmuuttajille perusopetuslain 5 §:n nojalla perusopetukseen valmistavaa opetusta. Opetushallitus on vuonna 2015 antanut perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet, jonka nojalla maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Helsingissä 10.2.2020

Opetusministeri Li Andersson